

Skuldre og komme derved efterhaanden til at staa i et glimrende Lys for Befolkningen. Jeg ønsker at rive denne Toga af dem. Alle disse Museer, al denne Beskyttelse af Kunst og Videnskab, som har Kunsten paa det ene Aar og Videnskaben paa det andet, og som sidder og dægger for dem som smaa Børn, har kun lidt at betyde, naar der er Tale om, at vort Folk fordærves i moralsk Henseende og undergraves i økonomisk Henseende. Derfor siger jeg, at det er paa den allerhøjeste Tid, at vi saa fat paa disse Folk, at vi blande os i deres Fabrikation, at vi sige, at vi have et Ord at tale med. Det, der nu er oppe, er forholdsvis kun en lille Ting, men jeg haaber, vi skulle komme videre og videre ad denne Vej. Jeg ser derfor ikke i en Ulfat en Bestatningsklude, som i Længden vil kunne staa til, fordi jeg haaber paa, at vi skulle faa Bugt med dette. Jeg haaber paa, at det efterhaanden skal blive saaledes, ved Lovgivningsmagtens Virksomhed — og der er jo andre Faktorer, der virke i samme Retning — at det bagerste Ol efterhaanden bliver sjældnere og sjældnere brugt, og at Fabrikationen tvinges ind paa at fabricere et Ol, som er af en anden Alkoholholdighed end det, som vi for Døjeblikket have. Maatte jeg drage en Sammenligning: De Herrer have for ikke mange Aar siden været med til at tage en begyndende Industri ved Bingenbenet, og det endda en forholdsvis uskyldig Rineindustri. Jeg mener naturligtvis Margarineindustrien. De have jaget og fanget den, og de have mærket hver eneste Jusstige, hvori dette Produkt sælges, paa en saadan Maade, at nu veed man, hvad det er, og at alle de Rhytter, der vare udsprede om, at det var et saa fortræffeligt Produkt, at det indeholdt indtil 25 pCt. af det fineste Herregaardssmør, nu ere staaede til Jorden. Vi vide, hvad Margarinen er. Jeg betragter den ikke som en Fordærvelse, men tværtimod som gavnlig for vort Samfund, men jeg glæder mig over den Lovgivning, som har fundet Sted, og jeg siger, at en lignende Lovgivning havde været paa sin Plads overfor denne nye Drif, da den var i sin Opkomst. Da blev det forsømt, men nu er det Tiden, at man strider ind, og derfor hilser jeg denne første Bestatning, som maatte efter Forholdenes Natur ikke kan blive anderledes end foreslaaet, med sand og oprigtig Glæde.

Hvis jeg maatte sige endnu et Par Ord om den almindelige politiske Stilling og om, hvad der foregaar her, skulde det være mig kært, skønt allerede saa mange have dvælet derved. Jeg tror, at her foregaar dette, at Folket og navnlig de modnere Politikkere, Folkets Repræsentanter, ere komne til det

Resultat, at saaledes som Stillingen nu er, er Forhandlingspolitikken i Virkeligheden den eneste Vej, ad hvilken vi kunne komme frem. Man har tilbragt 3 Aar, maaske lidt mere, med noget, som kaldte sig Forhandlingspolitik, men som i Virkeligheden var en løjerlig, planløs og stundesløs Løben hid og did og frem og tilbage. Jeg tror, man har haft en bestemt Vilje, i det mindste har Flertallet haft en bestemt Vilje til at forhandle, men jeg tror tillige, at Mangel paa Plan, Mangel paa Forudseenhed, Mangel paa Ledelse har ført til, at vi endnu aldrig have faaet Forhandlingspolitikken at se, saaledes som den virkelig ser ud, og derfor kan jeg ikke undre mig over, at der er en og anden, der kaster Brag paa den. Jeg ser, hvorledes man springer over Forhandlingspolitikens lave Mur og spotter dem, som Remus spottede Romulus. Naar jeg skal tale om Romulus, er jeg rigtignok lidt i Forlegenhed, thi jeg har ikke set meget til Romulus hidtil, men Remus har jeg set, jeg har set ham springe over Forhandlingspolitikens Mure og spotte dem, og han er ikke bleven stødt ned. Jeg ønsker heller ikke paa nogen Maade, at han skulde blive stødt ned. Tværtimod, jeg tror, at han mellem Forhandlingens Mænd kan faa en særdeles god Stilling, men jeg vil bede ham, om han vil betænke sig 2 Gange, inden han forlader disse svage Mure, der dog have den Egenskab til fælles med alle Mure, at de begynde med at være saa smaa, at selv en Springstyr kan springe over dem. Jeg vilde ønske, at han vilde blive hos dem, jeg vilde ønske, at han ikke vilde drive Forsørelsens Kunst med sine Tilhængere, jeg vilde ønske, at han vilde blive der, hvor han dog ved saa mange Veligheder har sagt, at han staar, haade ude i Befolkningen og her i Byen. Det vilde gøre mig overordentlig ondt, om det Forsvar for Forhandlingspolitikken, som ogsaa han har ført, kun har været en foreløbig Manøvre. Jeg tror nemlig, at Forhandlingspolitikken vil føre os frem paa følgende Maade. Det vil begynde med, at vi tilsyneladende nærme os til Højre, at vi tale saa lidt som muligt om det, der er imellem os og Højre. Ikke fordi vi have glemt det, thi det er dog en saa underlig, taabelig Tanke, at et Folk skulde glemme, skulde kunne glemme, hvad der er budt det i den sidste Tid, og at Folkets Repræsentation, der her foreløbig sidder paa Maade saa at sige, imedens den tidligere har haft den stolte Stilling af et frit Folks frit Repræsentation, skulde kunne glemme det. Jeg mener, at det er utænkeligt, at slikt kan ske. Man siger, at vort Folk er blødt, og at vi selv ere bløde. Ja ganske vist, men den Art af Blødhjertethed og Blød-